

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024-08-27 Nr. SV2-2

Klaipėda

Posėdis įvyko 2024-08-26, prasidėjo 14.00 val.

Pirmininkas Jurandas Altuchovas.

Sekretorė Rožė Perminienė.

Dalyvauja Bendruomenės sveikatos tarybos (toliau – BST) nariai: J. Altuchovas, R. Perminienė, R. Grigaliūnas, B. Einars, D. Dragūnienė, A. Slatvickis.

Kviestiniai svečiai: Regina Venskuvienė, Laura Butkevičienė.

DARBOTVARKĖ:

1. „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija Klaipėdos miesto ugdymo įstaigose“. Pranešėja Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorė Laura Butkevičienė.

2. „Pagalbos galimybės vaikams ir šeimoms dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo“. Pranešėja Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio darbo koordinavimo grupės vyr. specialistė Regina Venskuvienė.

3. Diskusija. Moderuoja Klaipėdos psichikos sveikatos centro vyr. gydytojas Aleksandras Slatvickis.

4. Einamieji klausimai.

1. SVARSTYTA. Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija Klaipėdos miesto ugdymo įstaigose.

Pranešėja Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatorė Laura Butkevičienė pristatė Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro vykdomą psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją Klaipėdos miesto ugdymo įstaigose (pranešimas pridedamas).

NUTARTA: informacija išklaudyta.

2. SVARSTYTA. Pagalbos galimybės vaikams ir šeimoms dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo.

Pranešėja Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio darbo koordinavimo grupės vyr. specialistė Regina Venskuvienė pristatė pagalbos galimybes vaikams ir šeimoms dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo (informacija pridedama).

NUTARTA: informacija išklaudyta.

3. SVARSTYTA. Diskusija.

Moderuoja Klaipėdos psichikos sveikatos centro vyr. gydytojas Aleksandras Slatvickis.

Atkreiptas dėmesys, kad labai sunku pamatuoti vykdomų prevencijos priemonių, programų efektyvumą. Būtina stiprinti neformalų švietimą bei darbą su tėvais ir globėjais. Diskutuota, kas efektyviau – bausmės/gąsdinimai (kietosios priemonės) ar asmenų švietimas? Atkreiptas dėmesys, kad Lietuvoje neveikia įstatymai, kurie draudžia tam tikras medžiagas parduoti nepilnamečiams. Taip pat nėra paskirtų atsakingų asmenų, kurie vykdytų kontrolę dėl Savivaldybės parengtų ir patvirtintų dokumentų (pvz., algoritmų) tinkamo įgyvendinimo ugdymo įstaigose.

Siūloma artimiausiu metu grįžti prie šios temos ir pakviesti Švietimo skyriaus, mokyklų atstovus, Policijos atstovus, kad pristatytų jų vykdomas veiklas ir priemones psichoaktyvių medžiagų vartojimo

prevencijoje. Siūloma dar giliau BST nagrinėti šią temą bei ateityje suformuluoti konkrečius pasiūlymus nuo BST. Pasiūloma BST nariams paskaityti knygą Marsha Rosenbaum (JAV) „Safety First“.

NUTARTA:

1. Artimiausiu metu grįžti prie šios temos ir pakviesti Švietimo skyriaus, mokyklų atstovus, Policijos atstovus, kad pristatytų jų vykdomas veiklas ir priemones psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijoje.

4. SVARSTYTA. Einamieji klausimai.

Aptartas pasiruošimas kito mėnesio BST posėdžiui pagal BST darbo planą. Spalio mėn. numatytą temą perkelti į rugsėjo mėn. nėra galimybių. Siūloma BST rugsėjo mėnesio temą (kuratorius – R. Grigaliūnas) svarstyti, koreguojant posėdžio datą (paankstinat arba pavėlinant) pagal kuratoriaus galimybes.

Taip pat aptarti konkretūs veiksmai, kaip inicijuoti BST narių pakeitimą.

NUTARTA: Rugsėjo mėn. numatytą BST temą svarstyti, koreguojant posėdžio datą pagal temos kuratoriaus galimybes.

Posėdis baigtas 15.30 val.

Pirmininkas

J. Altuchovas

Sekretorė

R. Perminienė

KLAIPĖDOS MIESTO
VISUOMENĖS
SVEIKATOS BIURAS

PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJA KLAIPĖDOS MIESTO UGDYMO ĮSTAIGOSE

Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinatore

LAURA BUTKEVIČIENĖ

JAUNIMUI PALANKIOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS (JPSP) KLAIPĖDOS MIESTE

Sukurtas vieningas, kompleksinis, koordinuotas ir jaunimo sveikatos poreikiams pritaikytas sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelis, kuris skatina 14-29 metų jaunas žmones rinktis sveikesnį gyvenimo būdą bei gerina visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą bei kokybę.

PIRMASIS PROJEKTO ETAPAS

Pradžia 2015 m.

- Įkurtas koordinacinis centras.
- Sukurtas tarpsektorinis ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas tarp įstaigų.
- Sukurtas modelis, kuris prisideda prie jaunimo sveikatos ir gyvenimo kokybės gerinimo, mirtingumo bei sveikatos netolygumų mažinimo ir socialinės bei ekonominės gerovės didinimo.

ANTRASIS PROJEKTO ETAPAS

Pradžia 2021 m.

- Prie projekto komandos prisijungė psichologas.
- Organizuojami renginiai kartu su partneriais, Klaipėdos apskrities vyriausioju policijos komisariatu.
- Kartu su VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centru, įdiegtas žaliasis koridorius, kuriame 14-29 m. jaunuoliai gali konsultuotis su gydytojais anonimiškai, konfidencialiai ir nemokamai.
- Sukurta mobilioji programėlė „Man rūpi“, „android“ ir „apple“ išmaniesiems telefonams.

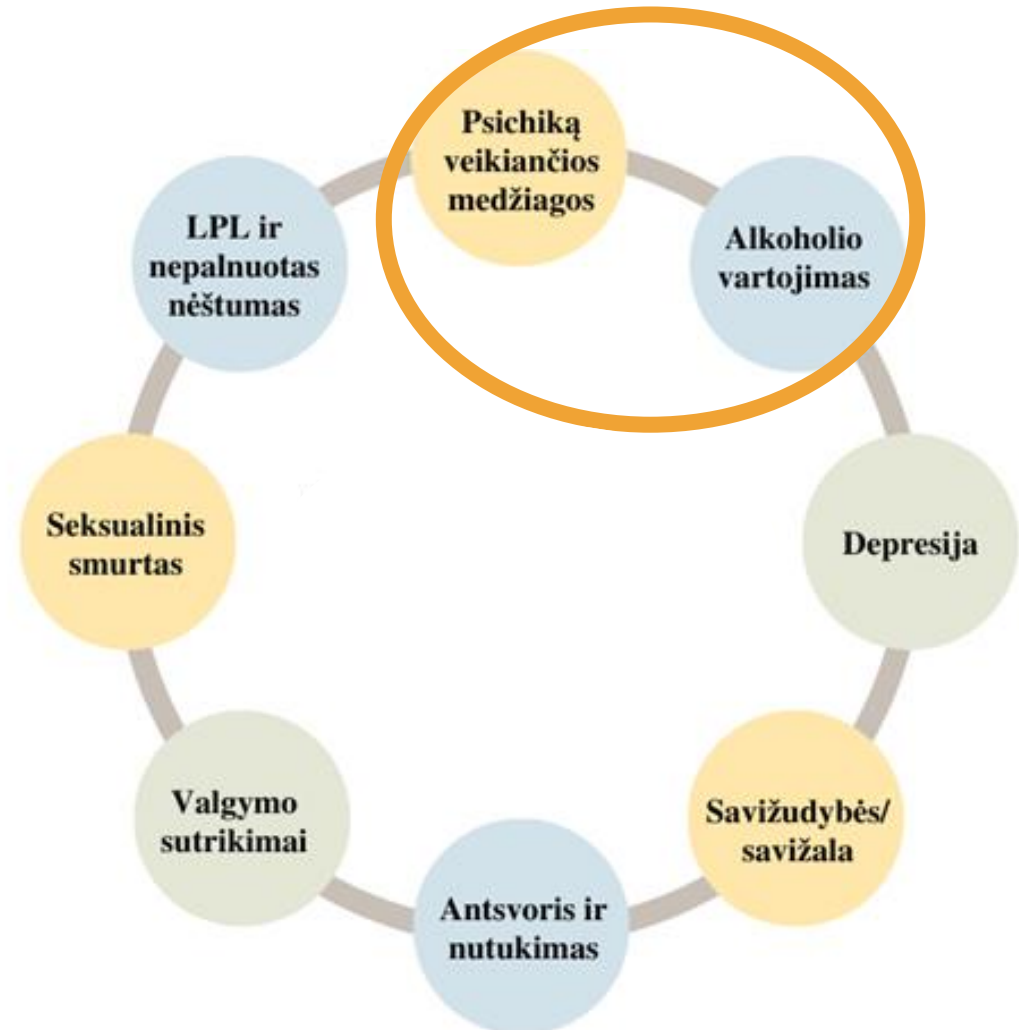
2021 – 2023 m. paskaitų, renginių, konsultacijų metu pasiekėme apie 12000 dalyvių.

ALGORITMAI

Pirmasis projekto etapas

Antrasis projekto etapas

VEIKLOS

Paskaitos, diskusijos, grupinės veiklos

Protų mūšiai

Renginiai, susitikimai

Individualios konsultacijos

Atvejo vadyba

2023 METŲ RODIKLIAI

Mokyklose dirbantys visuomenės sveikatos specialistai

Suorganizavo:

- 398 paskaitas,
- 31 diskusiją,
- 33 konkursus rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijos temomis

Kuriose išviso sudalyvavo 14241 dalyvis.

JPSPP koordinatorius

Suorganizavo:

- 28 paskaitas,
- 5 paskaitas/diskusiją mokinių tėvams/globėjams,
- 3 paskaitas/diskusijas pedagogams,

Kuriose išviso sudalyvavo 696 mokiniai, 54 tėvai/globėjai, 14 pedagogai

- AI programa – baigė 27 asm.

Filmo peržiūra

Filmas – „Gražus sūnus“

- Seansų - 11
- Dalyvių - 1088

2023 METŲ RODIKLIAI

VYKDYTI 2 APLINKOS PAVIRŠIŲ TESTAVIMO ETAPAI, DĖL PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ PĖDSAKŲ APLINKOJE

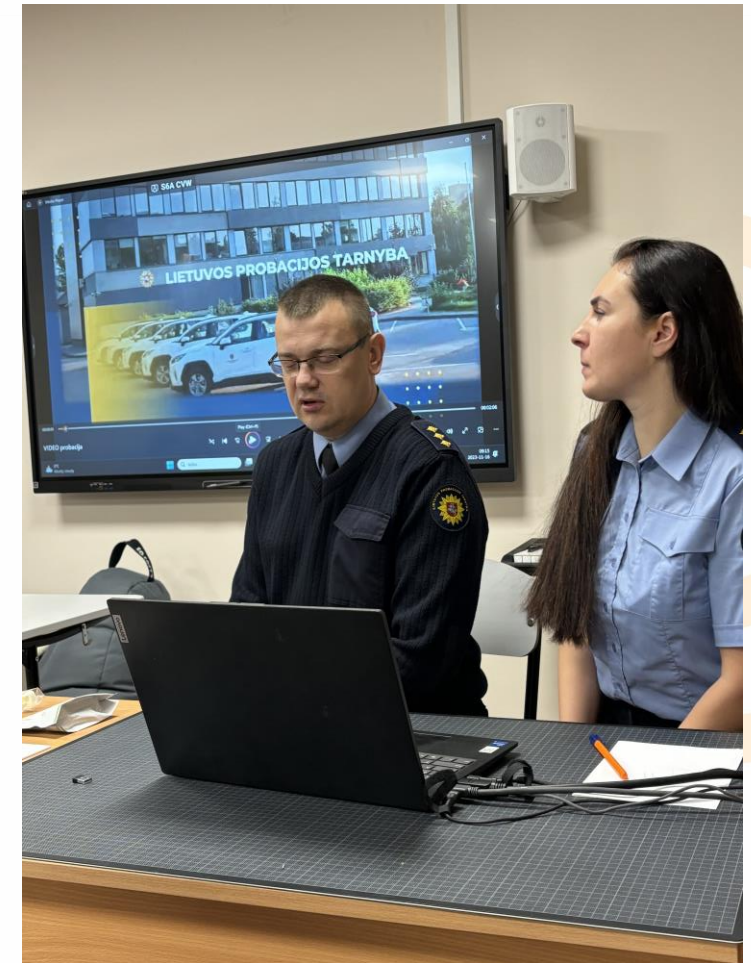
Sausio - vasario mėnesiais aplinkos ištyrimas dėl narkotinių medžiagų paplitimo aplinkoje buvo atliktas **28** – iose, poreikį išreiškusiose, Klaipėdos miesto savivaldybės ugdymo įstaigose.

Lapkričio-gruodžio mėnesiais aplinkos ištyrimas dėl narkotinių medžiagų paplitimo aplinkoje buvo atliktas **31** – oje, poreikį išreiškusių, Klaipėdos miesto savivaldybės ugdymo įstaigų.

BENDRADARBIAVIMAS SU POLICIJA IR PROBACIJOS TARNYBA

2024 M. RENGINYS SKIRTAS PAŽYMĖTI PASAULINEI DIENAI BE TABAKO (I/III)

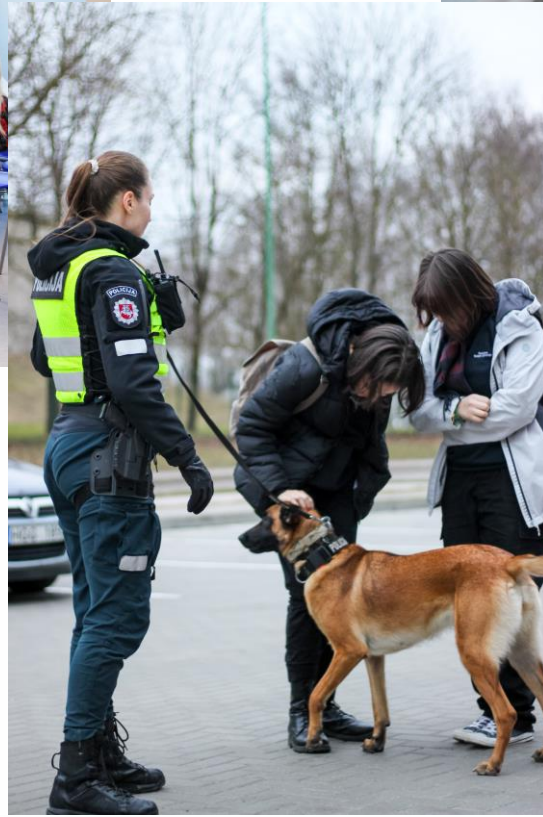
RENGINYS SKIRTAS PAŽYMĖTI PASAULINEI DIENAI BE TABAKO (II/III)

RENGINYS SKIRTAS PAŽYMĖTI PASAULINEI DIENAI BE TABAKO (III/III)

2024 M. PREVENČINIS RENGINYS

ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PROGRAMA

ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PROGRAMA

- 1** PROGRAMA SKIRTA EKSPERIMENTUOJANTIEMS IR (AR) NEREGULIARIAI VARTOJANTIEMS PSICHOAKTYVIĄSIAIS MEDŽIAGAS ASMENIMS NUO 12 IKI 18 METŲ AMŽIAUS.
- 2** PROGRAMA SUDARO 8 VALANDŲ CIKLAS, KURIU METU JAUNUOLIŲ LAUKIA INTERAKTYVŲSŲ METODŲ IR UŽSIĖMIMŲ.
- 3** PROGRAMOJE SIEKIAME BENDRAUTI IR SUKURTI JAUKIĄ APLINKĄ. DALYVAVIMAS KONFIDENCIALUS.
- 4** DAUGIAU INFORMACIJOS IR REGISTRACIJA:
TEL. - +370 640 93 341
EL. PAŠTU - KOORDINATORIUS@SVEIKATOSBIURAS.LT

KLAIPĖDOS MIESTO
VISUOMENĖS
SVEIKATOS BIURAS

ŽALIASIS KORIDORIUS

Žaliasis koridorius jaunimui

		
KAS?	KUR?	KAIP?
Visi 14-29 metų jaunuoliai, nepriklausomai nuo to, ar jie yra VšĮ Jūrininkų sveikos priežiūros centro pacientai.	VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centras Adresas: Taikos pr. 46	Registruokis telefonu - +370 640 93341
<p><i>Nemokamos, nediskriminuojančios, konfidencialios konsultacijos su gydytojais bendrosios, reprodukcinės, psichinės sveikatos, sveikos gyvensenos įpročių ugdymo, lytinio brendimo, lytiškai plintančių infekcijų ir kitomis temomis.</i></p>		
		

Žaliasis koridorius jaunimui

JPSPP... kuria Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras vykdo kartu su VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centru.

Dažnai jaunas žmogus, norėdamas tiesiog paprastos konsultacijos, turi laukti ilgoje eilėje, ir tai yra priežastis, kodėl jaunuolis negalima iš priežasties, susijusių su sveikatos būkle.

Pasinaudokite žaliuoju koridoriaus paslauga – tai puiki galimybė su tam tikros srities specialistu pasikalbėti artimiausiu metu. Konsultacija suteikiama per žaliąjį koridorių.

Kas gali naudotis šia paslauga? Visi 14–29 metų jaunuoliai, nepriklausomai nuo to, ar jie yra VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centro pacientai.	Kur? VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centras, Taikos pr. 46, Klaipėdoje.	Kaip? Registruokites telefonu +370 640 93341.
--	---	---

Šios paslaugos nemokamos, nediskriminuojančios, konfidencialios konsultacijos su gydytojais bendrosios, reprodukcinės, psichinės sveikatos, sveikos gyvensenos įpročių ugdymo, lytinio brendimo, lytiškai plintančių infekcijų ir kitomis temomis.

☎ 18 460 31 19 71 | ✉ info@sveikatosbiuras.lt | 🌐 www.sveikatosbiuras.lt

Jaunimui palankios sveikatos priežiūros paslaugos Klaipėdos mieste

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras kartu su partneriu, Klaipėdos apskrityje vyriausiuoju policijos komisariatu igyvendina Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) projektą Klaipėdos miesto savivaldybėje.

Projekto tikslas – suteikti moksliskai pagrįsta informaciją apie sveikatą, šviesti ir sudominti jaunus žmones įvairiais sveikatos klausimais:

- lytiškai plintančių infekcijų ir neplanuoto nėštumo prevencija,
- psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija,
- alkoholio vartojimo prevencija,
- depresijos prevencija,
- savižudybių ir savizalos prevencija,
- sveikatos sutrikimų, susijusių su antsvoriu ir nutukimu, prevencija,
- vaikymo sutrikimų prevencija,
- seksualinio smurto prevencija.

Šiuo metu projekto komandą sudaro:

- JPSPP koordinatorių,
- psichologas,
- projekto partneris Klaipėdos apskrityje vyriausiasis policijos komisariatas.

NEMOKAMAI teikiamos paslaugos:

- konsultacijos,
- atvejo vadybą,
- paskaitos,
- kiti renginiai.

Sudomina? Kviečiame susisiekti su projekto koordinatoriumi:

✉ koordinatorium@sveikatosbiuras.lt
☎ 8 640 93341.

Sėkite naujienas:

📧 „Man rūpi“
📷 „man_rupi“

QR kodai:

📄 Google Play
📄 App Store

PRIKLAUSOMYBIŲ KONSULTANTAS

Mob. 8 658 75824

El. paštas: loreta@sveikatosbiuras.lt

*asmenims iki 16 metų būtinas rašytinis vieno iš tėvų arba globėjų sutikimas.

Priklausomybių konsultavimo paslaugos teikiamos Neringos ir Klaipėdos m. sav. gyventojams **nuo 14 metų***. Konsultacijos gali būti vykdomos nuotoliniu arba kontaktiniu būdu, adresu Taikos pr. 107, Klaipėda.

Konsultacijos **nemokamos**.

KLAIPĖDOS MIESTO
VISUOMENĖS
SVEIKATOS BIURAS

MUS RASITE:

Taikos pr. 76, Klaipėda

Taikos pr. 107, Klaipėda

Tel. (8 46) 234796

El. p. info@sveikatosbiuras.lt

www.sveikatosbiuras.lt

www.facebook.com/biuras

MANE RASITE:

JPSPP koordinatorius

Laura Butkevičienė

Taikos pr. 76, Klaipėda

P. Komunos g. 16A, Klaipėda

Tel. +370 640 93341

El. p. koordinatorius@sveikatosbiuras.lt

Facebook, Instagram – Man rūpi

„Pagalbos galimybės vaikams ir šeimoms dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo“

Pranešėja Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio darbo koordinavimo grupės vyr. specialistė Regina Venskuvienė.

Parengtas Klaipėdos miesto mero potvarkis Nr. M-166 „Dėl institucijų informavimo apie galimus nepilnamečio apsvaigimo atvejus“. Su šiuo potvarkiu supažindintos mokyklos, sveikatos įstaigos, socialinės įstaigos, vaikų dienos centrai, neformaliojo švietimo įstaigos.

Klaipėdos miesto savivaldybės mero potvarkiu Nr. M-672 „Dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo Klaipėdos mokyklose situacijų valdymo algoritmų patvirtinimo“, patvirtinti 3 algoritmai.: „Situacijos valdymo algoritmas, kai mokinys su savimi turi cigarečių, elektroninių cigarečių ir elektroninių cigarečių pildyklių arba (ir) rūko cigaretes, elektronines cigaretes mokyklos teritorijoje“, „Situacijos valdymo algoritmas, kai mokinys apsvaigęs ir (ar) apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis mokykloje“ ir „Tolimesnės pagalbos teikimo mokiniui, mokinio šeimai ir mokyklos bendruomenei algoritmas“. Algoritmai perduoti visoms mokykloms, Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biurui.

Savivaldybėje buvo sudaryta darbo grupė dėl mokyklų teritorijų aptvėrimo tvoromis, atrinktos mokyklos, kurios pirmiausia bus aptvertos tvoromis. Numatytos mokyklos, kuriose bus įrengiami dūmų detektoriai.

Socialinėse dirbtuvėse „Būk išgirstas“ nagrinėti klausimai:

1. Kaip tu manai ar psichoaktyviųjų medžiagų (elektroninių cigarečių/narkotikų/alkoholio) vartojimas yra problema tavo mokykloje?
2. Kaip tu manai ar psichoaktyviųjų medžiagų (elektroninių cigarečių/narkotikų/alkoholio) vartojimas yra problema tavo mokykloje?
3. Išvardink dėl ko, tavo nuomone, mokiniai vartoja psichoaktyvias medžiagas (elektronines cigaretes/narkotikus/alkoholį):
4. Pasiūlyk veiklas/ užsiėmimus ar kitokias priemones, kurios, tavo nuomone, mažintų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą (elektronines cigaretes/narkotikus/alkoholį) mokinių tarpe:

Mokinių nuomone šiuo metu neigiami dalykai yra:

1. Anonimiškumo stoka mokykloje. Socialiniai pedagogai, psichologai nesilaiko konfidencialumo, nors tai deklaruoja;
2. Paskaitos apie psichoaktyvias medžiagas būna sausos, nepaveikios;
3. Pedagogai nuolaidžiauja „geriems“ mokiniams;
4. Nepakankama informacijos sklaida;
5. Plakatai apie psichoaktyvias medžiagas vienodi, nuobodūs, juose pateikiama nereikalinga informacija;
6. Motyvacinės kalbos monotoniškos;
7. Mokykloje ir mieste daug būrelių, bet jie brangūs;
8. Trūksta informacijos apie būrelius, veiklas mieste;
9. Mokykloje rūko ir mokytojai, ir kitas personalas.

Mokinių siūlymai veiklų/užsiėmimų/priemonių, kurios mažintų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą mokinių tarpe :

1. Parodyti faktus, kas vyksta su organizmu dabar, o ne po 20 metų;
2. Nenuolaidžiauti mokiniams, neišskirti jų pagal „gerumą“;
3. Siūlo Jaunimo ambasadorių programą;
4. Mokymai pedagogams kaip tikrinti daiktus mokykloje;
5. Didinti pinigines baudas, daugiau aiškumo jose;
6. Apie rūkantį mokinį pranešti tėvams ir policijai;
7. Mokiniam taikyti nuobaudas: viešieji darbai, pašalinimas iš mokyklos, socialinių valandų anuliavimas;
8. Informaciją apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą pateikti įdomesne forma, ji galėtų būti pašiepianti, tikslesnė, naudoti žiauresnius pavyzdžius (vesti į morgą). Plakatai turi būti naujoviškesni, keičiami, kabinami matomose vietose, būti iššaukiantys, pritraukiantys. *Daugiau vaizdo, mažiau teksto.*
9. Kviesti populiarius žmones pokalbiams, didelę įtaką turi influenceriai;
10. Aprobuoti pirkimus, kai vaikams psichoaktyvias medžiagas nuperka „barygos“, suaktyvinti „barygų“ gaudymą;
11. Sukurti sistemą „Užtenka rūkyti“, kurioje būtų galima užsiregistruoti kad tas asmuo nebegalėtų pirkti (kaip azartinių lošimų lošėjai);
12. Daryti nepatrauklias pakuotes;
13. Daugiau informacijos apie pagalbos (pvz. psichologų) gavimo galimybę ne mokykloje, o mieste;
14. Socialinių pedagogų mokymai;
15. Masinės paskaitos;
16. Detektoriai mokyklų patalpose;
17. Mokinių daiktų tikrinimas su policijos šunimis;
18. Dažniau mokyklos teritorijoje patruliuojančių policijos pareigūnų, ir be uniformų;
19. Paskaitų apie psichoaktyvias medžiagas iš psichologinės pusės;
20. Plakatus kabinti tualetuose;
21. Daugiau informacijos apie Atviras jaunimo erdves; patogesnė jų vieta;
22. Visus būrelius finansuoti iš valstybės, vaikams padaryti juos nemokamai;
23. Propaguoti sveiką gyvenimo būdą (sigma mind- set):
24. Atsipalaidavimui nuo streso siūlyti vaikams baseinus, būrelius, buvimą gamtoje, skatinti savanorystę, skautų organizaciją;
25. Reikia diskotekų, koncertų vaikams nuo 13 metų;
26. Organizuoti mokykloje būrelių mugę;
27. Skatinti mokinius įsitraukti į socialinį gyvenimą.

Moksleivių, ugdymo įstaigų atstovų, policijos, vaiko teisių apsaugos specialistų nuomone, būtina akcentuoti tėvų, šeimos atsakomybę. Būtina pradėti šviesti tėvus jau tada, kai jų vaikai lanko ikimokyklines įstaigas.